

COMMISSION ROYALE DES MONUMENTS ET DES SITES
KONINKLIJKE COMMISSIE VOOR MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

STAD BRUSSEL
Departement Stedenbouw
Cel Vergunningen
Anspachlaan 6
B - 1000 BRUSSEL

Uw Ref. : M798/2020(*corr.* : A. Capel)
Ref. Nova : 04/XFD/1761465
Ref. KCML : GM/AH/BXL30052_670_PU_Dynastiepaleis
Bijlage : //

Brussel, 15/03/2021

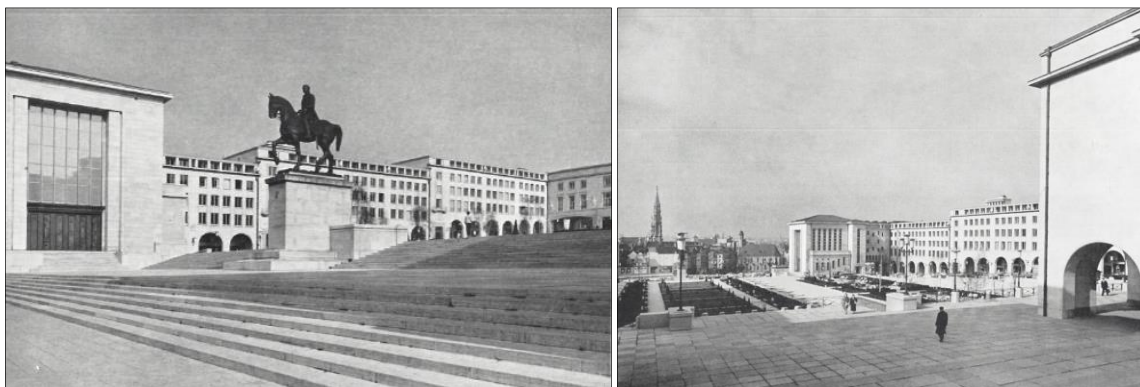
Betreft : BRUSSEL. Kunstberg. Aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van een tijdelijke serre-constructie tegen de hoofdingang van het Paleis van de Dynastie.

Advies van de KCML

In antwoord op uw brief van 8/03/2021, sturen wij u het **ongunstig advies** dat de KCML over bovengenoemd onderwerp uitbracht tijdens haar vergadering van 10/03/2021.

CONTEXT

De aanvraag betreft het plaatsen van een tijdelijke serre tegen de hoofdingang van het Paleis van de Dynastie op de Kunstberg. Dit monumentale geheel kwam tot stand tussen 1954 en 1969, na een lange voorgeschiedenis die aanving tijdens het Interbellum. Het werd uitgevoerd volgens de plannen van de architecten Jules Ghobert en Maurice Hoyoux, in samenwerking met landschapsarchitect René Pechère.

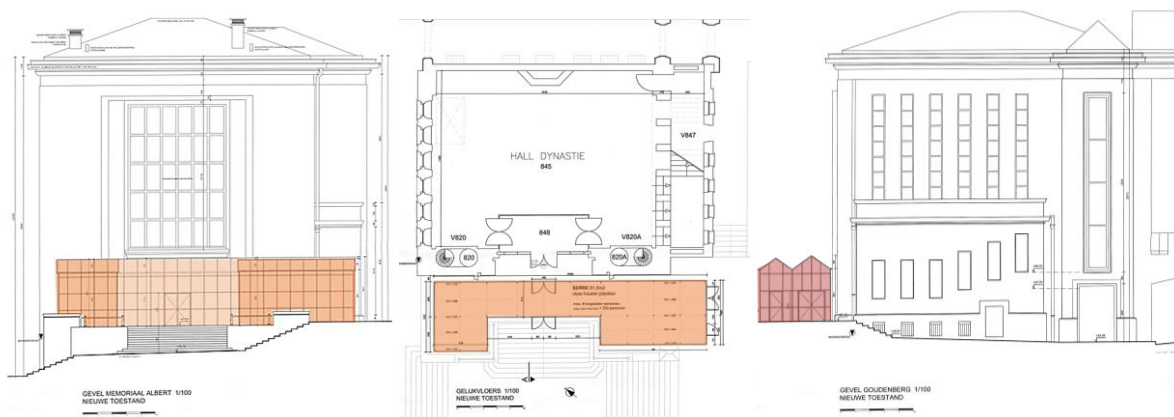

Foto's van de Kunstberg verschenen in La Technique des Travaux, 1959

De Kunstberg heeft een onmiskenbare erfgoedkundige waarde. Het geheel is ingeschreven op de Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed en is volgens het Gewestelijk Bestemmingsplan gelegen in een “zone voor voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten”. De omliggende openbare ruimte waarop deze aanvraag betrekking heeft, is op het GBP ingeschreven als “parkzone” en ligt samen met de gebouwen ook in een “zone van culturele, historische of esthetische waarde”.

De voorgestelde constructie is ontworpen als een serre en bedoeld als uitbreiding van de in het Dynastiepaleis gevestigde horeca. De aanvraag geldt voor 2 jaar en omschrijft de serre als volgt:

- constructie in staal en glas van ca 3 / 5 bij 20 m, met dubbele deuren in de as van het terras, en twee zijdeuren aan de kant van de Kunstberg,
- chemische verankering in de voegen van de hardstenen bestrating,
- geen bijkomende technische installaties en regenwater afgeleid naar de bestaande verharding,
- geluids- en lichtproductie “volgens de geldende normen”.

Bestaande toestand van de gevels (foto's KCML) en plannen gevoegd bij de aanvraag

ADVIES KCML

De KCML brengt een ongunstig advies uit over de aanvraag.

Hoewel de Commissie voorstander is van een (oordeelkundig) gebruik van de openbare ruimte op deze plek, meent zij dat de inrichting van een overdekt terras niet strookt met de erfgoedwaarde, noch met de stedenbouwkundige kenmerken van de site. De Kunstberg vormt een belangrijke getuige van de geïntegreerde visie op openbare ruimte, publieke bouwkunst en kunst van de naoorlogse periode. De site was het laatste stedenbouwkundig geheel van die omvang dat in Brussel tot stand kwam, met een architecturale vormgeving die verwees naar de klassieke, monumentale orde die zich had ontwikkeld binnen de Moderne Beweging. Globaal genomen beantwoordt de voorgestelde serre noch wat betreft inplanting noch qua vormgeving aan de kenmerken van dit geheel. Meer specifiek pleiten volgende argumenten tegen de voorliggende aanvraag:

Lengteas van de tuin ter hoogte van het Dynastiepaleis

- Het terras waarop de serre wordt ingeplant maakt deel uit van het openbaar domein. Een dergelijke privatisering van de openbare ruimte is niet aanvaardbaar, en al zeker niet voor een activiteit die niet in overeenstemming is met de bestemming van de site (cf. infra).
- De serre zou zich op een van de belangrijkste lengteassen van de Kunstberg bevinden en afbreuk doen aan de oorspronkelijke compositie van de formele tuinen. De tuinen werden ontworpen op maat van de omliggende gebouwen en ondersteunen het perspectiefzicht dat men heeft vanaf het Koningsplein op de laagstad. Dit zicht moet als dusdanig en zonder toevoegingen gevrijwaard blijven want het betreft een van de belangrijkste zichtassen die het Brusselse stadslandschap kenmerken (samen met onder andere de zichten vanaf het Congresplein en het Poelaertplein).
- De voorgestelde constructie wijkt zowel qua schaal als vormtaal en materiaalgebruik af van de oorspronkelijke gebouwen en zou de architecturale eenheid van de Kunstberg niet ten goede komen. De serre zou trouwens ook het zicht belemmeren op de merkwaardige, monumentale bronzen deuren die door Marcel Rau ontworpen werden voor het Dynastiepaleis (het bestaande uithangbord doet hieraan nu reeds afbreuk) en de leesbaarheid van dit gebouw aantasten.
- Het aanwenden van een transparante structuur biedt geenszins garantie op discretie en het glazen volume zal, in tegendeel, erg zichtbaar zijn in deze erg 'minerale' context. Dit storende effect zou nog versterkt worden door de reflecties, de avond- en nachtverlichting alsook de eventuele zonnewering. Op materiaal-technisch vlak dreigt de chemische verankering de bestaande terrasvloer te beschadigen.

- Ongeacht de vaststelling dat het uitbaten van een horeca en de inplanting van een overdekt terras niet stroken met de bepalingen van het Gewestelijk Bestemmingsplan, kan men in situ nu reeds de vele negatieve gevolgen vast stellen van de bestaande horeca-uitbating in het Paleis van de Dynastie (slechte staat van het bordes voor het Dynastiepaleis, gebrekkig afvalbeheer, vervuiling van de bestrating, ongepaste uithangborden, enz.), die door een bijkomende consumptieruimte alleen maar groter zouden worden. De Commissie vraagt ook voor deze aspecten dringend een passende oplossing te bieden.

Hoogachtend,

G. MEYFROOTS
Adjunct-Secretaris

C. FRISQUE
Voorzitter

kopie :

anne.capel@brucity.be; urb.pu-sv@brucity.be; opp.patrimoine@brucity.be ;
svalcke@urban.brussels; mkreutz@urban.brussels ; hlelievre@urban.brussels ;
bannegarn@urban.brussels; urban_avis.advises@urban.brussels ; crms@urban.brussels ;
cvaardersmissen@urban.brussels; mbadard@urban.brussels; aheylen@urban.brussels